

Vergaderjaar 1999–2000

27 171

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) voor het jaar 2000 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

Wetsartikel 1 en 2

Algemeen deel

Inleiding

De opbouw van deze memorie van toelichting is als volgt:

1. Aansluiting met de Voorjaarsnota
2. Algemene toelichting
3. Ontwikkelingen per beleidsterrein
4. Artikelsgewijze toelichting

Wanneer in het algemeen deel en de artikelsgewijze toelichting wordt gesproken over de ontwerpbegroting 2000, wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij de ontwerpbegroting 2000, kamerstuk 26 800 VIII, nr 2.

1. Aansluiting met de Voorjaarsnota

Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de verplichtingen en de uitgaven voor het jaar 2000 te verhogen met respectievelijk f 2 576,9 miljoen en f 2 485,2 miljoen. De begroting van de ontvangsten wordt verhoogd met f 188,7 miljoen. De mutaties die tot deze verhogingen leiden, zijn in de Voorjaarsnota opgenomen.

De aansluiting tussen de mutaties in de Voorjaarsnota en dit wetsvoorstel is als volgt:

Van begroting 2000 naar 1e suppletore begroting 2000 (bedragen x f 1 miljoen)

	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting 2000 (excl. internationale samenwerking)	43 115,4	43 139,3	2 288,7
Nota van wijziging	110,0	110,0	–
Aandeel internationale samenwerking (IS)	–	108,7	–
Totaal ontwerpbegroting 2000	43 225,4	43 358,0	2 288,7
Mutaties 1e suppletore begroting (excl. IS)	2 576,9	2 485,2	188,7
Mutaties internationale samenwerking	–	–	–
Stand na 1e suppletore begroting 2000/ Voorjaarsnota	45 802,3	45 843,2	2 477,4

2. Algemene toelichting**2.1. Inleiding**

De ruimte die is ontstaan in de budgettaire kaders heeft het mogelijk gemaakt bij de Voorjaarsnota een aanzienlijk extra bedrag uit te trekken voor de noodzakelijke beleidsimpulsen in het OCenW-domein. Daarnaast hebben zich enkele budgettaire tegenvallers voorgedaan mede als gevolg van een hogere leerlingen- en studentenstijging. Tenslotte vindt verhoging van de OCenW-begroting plaats voor loon- en prijsbijstelling (de zgn. technische mutaties).

Bij deze Voorjaarsnota liggen de OCenW-beleidsprioriteiten bij:

- investeren in leraren en in scholen met het oog op een verbetering van de (arbeidsmarkt-)positie van de leraar en meer mogelijkheden voor het personeelsbeleid op schoolniveau;
- de ontwikkeling van het onderwijs in relatie tot de arbeidsmarkt, met name verhoging van het rendement en de vernieuwing in de beroeps-educatie;
- zorg in het onderwijs, in het bijzonder de leerlinggebonden financiering (LGF), de ontwikkeling van het zorgbudget in het voortgezet onderwijs en het beleid gericht op onderwijskansen en de vroeg-/voorschoolse opvang;
- investeringen op het terrein van informatie- en communicatie-technologie;
- een impuls voor cultuurbeleid.

De begrotingswijzigingen worden hierna achtereenvolgens op hoofdlijnen toegelicht. Voor een verdere specificatie wordt verwezen naar de toelichting per beleidsterrein. De verdere doorwerking en oploop in het meerjarenbeeld van deze begrotingswijzigingen zullen worden gepresenteerd in de Miljoenennota. Tevens is in het FES een reservering opgenomen voor ict-beleid in het onderwijs en een verhoging van het Wetenschapsbudget, die na een verdere uitwerking van deze beleidsvoornemens in de loop van dit jaar nog tot wijziging van de begroting zal leiden.

2.2. Beleidsmatige mutaties

De volgende begrotingswijzigingen zijn aan de uitgavenkant van de begroting als beleidsmatige mutatie opgenomen:

(Bedragen x f 1 miljoen)

	2000	2001	2002	2003	2004
1. Eindejaarsmarge	259,0				
2. Tegemoetkoming studiekosten	75,0				
3. Beroepsopleidingen/zij-instromers	100,0				
4. Leermiddelen/inventaris	200,0				
5. Revolving Fund	100,0				
6. Onderwijskansen/vroegschoolse opvang	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
7. Zorgbudget/wachlijsten speciaal onderwijs/leerlinggebonden financiering	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
8. Investeren in leraren/ arbeidsmarktknelpunten hoger onderwijs	220,0				
9. Informatie- en communicatie-technologie	100,0				
10. Monumenten	40,0				
11. Intensivering cultuur	10,0				
12. Diversen	18,3	6,3	- 6,4	- 6,4	- 6,4
Totaal	1 222,3	106,3	93,6	93,6	93,6

Toelichting

Hieronder worden deze beleidsimpuls nader toegelicht.

1. Eindejaarsmarge (beleidsterreinen 20, 26 en 27)

Middelen die in 1999 in de OCenW-begroting niet tijdig tot een besteding zijn gekomen, zijn via de zogenaamde eindejaarsmarge meegenomen naar 2000. Het betreft vooral de vertraging in de aanbesteding van Kennisnet (f 65 miljoen), de inburgeringcursussen (f 28 miljoen: amendement Noorman-Den Uyl op de 2e suppletore begroting 1999) en de bij Najaarsnota gereserveerde f 100 miljoen voor de huisvesting van het Rijksmuseum.

2. Tegemoetkoming studiekosten (beleidsterrein 25)

Mede om tegemoet te komen aan de wens van de Tweede Kamer bij de algemene politieke beschouwingen om de tegemoetkoming voor studiekosten sneller te verhogen dan aanvankelijk geraamd, is deze post uit het regeerakkoord naar voren gehaald.

3. Beroepsopleidingen (beleidsterrein 26)

Met deze middelen wordt een beleidsimpuls gegeven aan de beroepsopleidingen, in het bijzonder voor het rendement en de flexibilisering van deze opleidingen aan regionale opleidingscentra in het hoger beroepsonderwijs en in het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo). Tevens zal worden bezien of uit deze post een intensivering voor zij-instromers in het lerarenberoep kan worden bekostigd.

4. Leermiddelen/inventaris (beleidsterrein 26)

Met het oog op een versnelde modernisering van leermiddelen en inventaris in het primair en voortgezet onderwijs en in het bve-veld is een éénmalige impuls van f 200 miljoen beschikbaar, die naar rato van het aantal leerlingen over deze beleidsterreinen verdeeld zal worden. Dit betekent voor het primair onderwijs f 112 miljoen, voor het voortgezet

onderwijs f 60 miljoen en voor het beroepsonderwijs en de volwassenen-educatie f 28 miljoen.

5. Revolving fund (beleidsterrein 26)

Incidenteel worden extra middelen uitgetrokken voor een «revolving fund», dat zich zal richten op de (co-)financiering van impulsen op het gebied van scholing van docenten en diverse investeringsprojecten (o.a. inventaris/leermiddelen en ondersteuning van lopende onderwijs- vernieuwingsprojecten).

6. Onderwijskansen/vroegschoolse opvang (beleidsterrein 26)

Deze additionele middelen zijn beschikbaar voor de uitwerking van de beleidsplannen voor onderwijskansen en voor voor- en vroegschoolse opvang van kinderen met een taalachterstand.

7. Zorgbudget/wachlijsten speciaal onderwijs/leerlinggebonden financiering (beleidsterrein 26)

Met deze f 50 miljoen structureel wordt prioriteit gegeven aan de uitwerking van het vmbo-zorgbudget, het terugdringen van de wachlijsten in het speciaal onderwijs en de invoering van leerlinggebonden financiering («rugzakje»).

8. Investeren in leraren/arbeidsmarktnelpunten hoger onderwijs (beleidsterrein 26)

Voor het investeren in leraren en voor arbeidsmarktnelpunten in het hoger onderwijs is dit jaar f 220 miljoen beschikbaar. De eerste uitwerking is inmiddels opgenomen in het cao-onderhandelaarsakkoord voor de sectoren po, vo en bve, waarover de Tweede Kamer op korte termijn een aparte brief zal worden aangeboden.

9. Informatie- en communicatietechnologie (beleidsterrein 26)

Met de versnelling van de intensiveringen uit het regeerakkoord komt er in 2000 f 100 miljoen extra beschikbaar voor ict-beleid. Daarnaast is in het FES voor informatie- en communicatietechnologie nog een reservering van f 130 miljoen opgenomen.

10. Monumenten (beleidsterrein 27)

Met het oog op de restauratie van grote monumenten («kanjers») is incidenteel f 40 miljoen beschikbaar.

11. Intensivering cultuur (beleidsterrein 27)

Er is f 10 miljoen beschikbaar gekomen voor intensiveringen op het beleidsterrein cultuur.

12. Diversen

- Voor Weer samen naar school (wsns): f 8 miljoen in 2000;
- Voor de ophoging van de numerus fixus (dier-)genees- en tandheeldkunde: f 4 miljoen vanaf 2000;
- In het kader van de fusie tussen het Wilhelmina Kinderziekenhuis en het Academisch Ziekenhuis Utrecht een vermindering van de rijksbijdrage met f 4 miljoen in 2000, oplopend tot f 11 miljoen in 2002, die overigens gecompenseerd wordt in het budget voor de patiëntenzorg;
- Een reservering van f 9,7 miljoen in 2000 en 2001 voor het project Van beleidsbegroting tot beleidsverantwoording (VBTB).

De ontvangstenkant van de begroting is verhoogd met f 155 miljoen door de verkoop van het Nederlands Omroepproductie Bedrijf (NOB).

2.3. Mee- en tegenvallers

De volgende begrotingswijzigingen zijn in deze categorie opgenomen:

(Bedragen x f 1 miljoen)

	2000	2001	2002	2003	2004
IB-Groep	30,0				
Leerlingen- en studentenaantallen	98,0	98,0	98,0	98,0	98,0
Diversen	3,6	11,6	11,6	11,6	11,6
Totaal	131,6	109,6	109,6	109,6	109,6

Toelichting

IB-Groep (beleidsterrein 17)

Bij de IB-Groep is begin 2000 een aanzienlijke vertraging geconstateerd in het project Herontwerp. Hierdoor dienen nieuwe beleidswijzigingen tevens in de oude systemen te worden aangepast, wat tot een eenmalige extra kostenpost leidt van f 30 miljoen.

Leerlingen- en studentenaantallen (beleidsterreinen 21, 22 en 25)

De groei in de deelnemersaantallen in het wetenschappelijk onderwijs en het hoger beroepsonderwijs leidt tot meer uitgaven inclusief een volumestijging bij studiefinanciering. Dit betekent voor het wetenschappelijk onderwijs f 16 miljoen, voor het hoger beroepsonderwijs f 52 miljoen en voor studiefinanciering f 30 miljoen.

De verdere oploop in de uitgaven vanwege de stijgende onderwijsdeelnemers zal worden opgenomen in de Miljoenennota.

Diversen (beleidsterreinen 23 en 27)

Deze post bestaat grotendeels uit een aanpassing van de budgetten in verband met de stelselwijziging rijkshuisvesting.

2.4. Technische mutaties

De volgende uitgaven zijn als technische mutaties opgenomen:

(Bedragen x f 1 miljoen)

	2000	2001	2002	2003	2004
Loonbijstelling: tranche 2000	894,5	931,9	946,9	965,4	978,6
Prijzbijstelling: tranche 2000	201,9	206,4	206,8	206,7	207,8
Diversen	35,9	14,0	10,6	10,2	10,2
Totaal	1 132,3	1 152,3	1 164,3	1 182,3	1 196,6

Toelichting

Loonbijstelling

Deze reeks betreft het saldo van de geraamde contractloonontwikkeling voor 2000 en de gewijzigde sociale lasten van de overheidswerkgevers. In de Miljoenennota zal de verdeling over de beleidsterreinen worden opgenomen.

Prijsbijstelling

De tranche 2000 van de prijsbijstelling valt hoger uit dan in vorige jaren, omdat door het afschaffen van de omroepbijdrage nu ook voor mediabeleid prijsbijstelling wordt ontvangen. Deze post zal over de verschillende beleidsterreinen worden verdeeld, wat in de Miljoenennota zal worden verwerkt.

Diversen

Deze mutatie betreft het saldo van enkele kleine technische posten.

4. Ontwikkelingen per beleidsterrein

Beleidssterrein 17 Ministerie algemeen

Opbouw verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerp-begroting 2000	872 785	872 785	23 398
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	872 785	872 785	23 398
Nieuwe mutaties	54 264	54.26	46 592
Stand 1e suppletore begroting 2000	927 049	927 049	30 090
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	420 676	420 676	13 654

Algemeen

Voor het beleidsterrein ministerie algemeen is sprake van een stijging van de uitgaven met f 54,3 miljoen ten opzichte van de ontwerp-begroting 2000.

De verplichtingen op dit beleidsterrein zijn met eenzelfde bedrag toegenomen.

De raming van de ontvangsten is toegenomen met f 6,6 miljoen.

Belangrijke mutaties

De belangrijkste mutaties zijn;

- van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is een eindafrekening van f 1,6 miljoen voor de veranderkosten USZO ontvangen. In de jaren 1996 en 1997 was hiervoor al f 59,5 miljoen als voorschot beschikbaar gesteld. De totale bijdrage van OCenW voor de invoeringskosten van de USZO komt hierdoor uit op f 61,1 miljoen;
- het budget van de IB-Groep wordt verhoogd met f 30,0 miljoen. Bij de IB-Groep is begin 2000 een aanzienlijke vertraging geconstateerd in het project Herontwerp. Hierdoor dienen nieuwe beleidswijzigingen tevens in de oude systemen te worden aangepast (brief 24 724 nr. 39 d.d. 10 maart 2000);
- voor het project lerarencampagne is in totaal een bedrag van f 5,8 miljoen gerealiseerd van de betrokken beleidsdirecties naar artikel 17.10;
- voor de uitgaven van de Rijksakademie van beeldende kunsten is in verband met de verzelfstandiging van deze academie per 1 november 1999 een (administratieve) overboeking gemaakt van f 8,1 miljoen naar artikel 27.01 (Kunsten);
- van artikel 27.03 (cultuurbeheer) is in totaal een bedrag van f 8,7 miljoen overgeboekt naar artikel 17.12 (cultuurinstellingen) voor de ontstane knelpunten apparaatskosten bij de cultuurinstellingen (f 5,4

- miljoen), het werkplan monumentenzorg «Op de bres» (f 1,7 miljoen) en voor het steunpuntennetwerk monumentenzorg (f 1,6 miljoen);
- van artikel 27.02 (cultuurbeheer) is in totaal een bedrag van f 9,1 miljoen overgeboekt naar artikel 17.14 (agentschappen) voor de versterking van het archiefbestel (f 4,9 miljoen), digitalisering archieven (f 3,6 miljoen) en voor de archiefinspectie (f 0,6 miljoen)
 - in verband met de conversies van het eigen vermogen van de agentschappen CFI en de RAD is het ontvangstenartikel 17.01 verhoogd met f 6,6 miljoen.

Beleidsterrein 18 Primair onderwijs

Opbouw verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerp-begroting 2000	11 343 364	11 356 340	33 868
Nota van wijziging	22 500	22 500	0
Amendementen	5 000	5 000	0
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	11 370 864	11 383 840	33 868
Nieuwe mutaties	167 825	156 140	11 406
Stand 1e suppletore begroting 2000	11 538 689	11 539 980	45 274
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	5 221 066	5 236 615	20 544

Algemeen

Voor het primair onderwijs is sprake van een stijging van de uitgaven ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000 van f 156,1 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door meer uitgaven op het personele artikel (f 160,9 miljoen) en minder uitgaven op het materiële artikel (f -4,5 miljoen).

De verplichtingen zijn in deze periode met f 167,8 miljoen bijgesteld. Het verschil tussen de verplichtingenstand en de uitgavenstand wordt veroorzaakt door verplichtingenverschuivingen op artikel 18.02 en 18.03 en aangegane verplichtingen op artikel 18.05 (overige uitgaven) die geen kaseffect hebben in 2000.

De geraamde ontvangsten zijn toegenomen met f 11,4 miljoen ten opzichte van de begroting. Dit is het gevolg van een desaldering met de personele uitgaven.

Belangrijke mutaties

De uitgavenmutaties van f 156,1 miljoen hebben voor f 148,3 miljoen betrekking op technische mutaties. Verder worden de uitgavenmutaties veroorzaakt door beleidsmatige mutaties van in totaal f 7,8 miljoen. De belangrijkste hiervan is een mutatie voor weer samen naar school van f 8,0 miljoen.

De mutaties worden verder toegelicht bij de toelichtingen per artikel.

Beleidssterrein 19 Voortgezet onderwijs

Opbouw verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerp-begroting 2000	8 744 283	8 681 675	8 900
Nota van wijziging	2 500	2 500	0
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	8 746 783	8 684 175	8 900
Nieuwe mutaties	76 501	77 039	- 4 300
Stand 1e suppletore begroting 2000	8 823 284	8 761 214	4 600
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	4 003 832	3 975.66	6 2 087

Algemeen

Voor het beleidssterrein voortgezet onderwijs bedraagt de stijging van de uitgaven ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting f 77,0 miljoen; hiervan is f 77,2 technisch van aard en -f 0,2 miljoen beleidsmatig. De verplichtingen zijn in deze periode met f 76,5 miljoen naar boven bijgesteld.

De geraamde ontvangsten zijn afgenomen met f 4,3 miljoen.

Belangrijke mutaties

De technische uitgavenmutaties bestaan voornamelijk uit bijstellingen uit de aanvullende posten. Het betreft:

- de kosten voor de arbeidsmarktknelpunten (algemene beschouwingen: motie Melkert 26 800, nr. 9) f 10,5 miljoen;
- loonbijstellingen cao 1999-2000 (afschaffen periodiekentop f 37,2 miljoen en competentiebeloning/integraal personeelsbeleid f 8,5 miljoen) en wijzigingen in het premiebeeld f 3,0 miljoen;
- asielzoekers f 29,6 miljoen.

Daarnaast zijn van dit beleidssterrein – naast een aantal kleinere overboekingen – de volgende bedragen overgeboekt:

- f 3,4 miljoen voor vouchers naar beleidssterrein 27 (cultuur);
- f 2,0 miljoen voor de lerarencampagne en f 1,0 miljoen voor de kwaliteitskaart naar beleidssterrein 17 (ministerie algemeen);
- f 1,8 miljoen naar beleidssterrein 25 (studiefinancieringsbeleid) voor het onderbrengen van svo-leerlingen in de WTS.

Tenslotte is er beleidsmatig een beperkte taakstelling op de apparaatskosten van het ministerie van OCenW verwerkt op het onderdeel ondersteuning vernieuwingsoperaties; zie artikel 19.05.

De verplichtingenmutaties volgen nagenoeg de uitgavenmutaties.

De ontvangsten zijn verlaagd met f 4,3 miljoen door een desaldering van de nabetalings/terugontvangsten op het afrekenen van oude voor-schotten.

Beleidsterrein 20 Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie

Opbouw verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerp-begroting 2000	4 637 464	4 662 350	52 707
Nota van wijziging	5 000	5 000	
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	4 642 464	4 667 350	52 707
Nieuwe mutaties	77 225	133 693	7 500
Stand 1e suppletore begroting 2000	4 719 689	4 801 043	60 207
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	2 141 701	2 178 618	27 321

Algemeen

Voor het beleidsterrein beroepsonderwijs en volwasseneneducatie is sprake van een stijging van de verplichtingen en de uitgaven met respectievelijk f 77,2 miljoen en f 133,7 miljoen. De ontvangsten worden verhoogd met f 7,5 miljoen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2000.

Belangrijke mutaties

De uitgavenverhoging van in totaal f 133,7 miljoen betreft voor f 41,0 miljoen technische mutaties. Deze bestaan voornamelijk uit een bijstelling vanuit de aanvullende post voor het afschaffen van de periodiekenstop. Beleidsmatig worden de uitgaven verhoogd met f 92,7 miljoen en dit is nagenoeg geheel het gevolg van het verschuiven van kasuitgaven van 1999 naar 2000.

De verhoging van de ontvangsten betreft een verschuiving van ontvangsten van het Europees Sociaal Fonds van 1999 naar 2000.

Beleidsterrein 21 Hoger beroepsonderwijs

Opbouw verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerp-begroting 2000	2 751 850	2 728 834	5 204
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	2 751 850	2 728 834	5 204
Nieuwe mutaties	140 054	52 200	0
Stand 1e suppletore begroting 2000	2 891 904	2 781 034	5 204
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	1 312 289	1 261 978	2 361

Algemeen

De totale uitgaven- en verplichtingenverhoging voor het beleidsterrein hoger beroepsonderwijs bedraagt respectievelijk f 52,2 miljoen en f 140,0 miljoen. De ontvangstenraming is niet gewijzigd.

Belangrijke mutaties

De verhoging van het uitgavenbudget met f 52,2 miljoen heeft voor slechts f 0,2 miljoen betrekking op technische mutaties. Door hogere studentenaantallen in het hoger beroepsonderwijs is een autonome verhoging van f 52 miljoen verwerkt.

In 2000 is de verplichtingenmutatie hoger dan de uitgavenmutatie. Dit wordt veroorzaakt door de bekostigingsregelgeving waarbij de meeruitgaven voor jaar t en die voor het jaar t+1 in het jaar t worden verplicht. Voor het verplichtingenjaar 2000 betekent dit dat zowel de meeruitgaven voor het kasjaar 2000 als voor het kasjaar 2001 worden verplicht.

Beleidssterrein 22 Wetenschappelijk onderwijs

Opbouw verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerp-begroting 2000	5 673 703	5 707 444	2 420
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	5 673 703	5 707 444	2 420
Nieuwe mutaties	25 379	20 438	0
Stand 1e suppletore begroting 2000	5 699 082	5 727 882	2 420
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	2 586 131	2 599 200	1 098

Algemeen

Voor het wetenschappelijk onderwijs is sprake van een stijging van de verplichtingen met f 25,4 miljoen en van de uitgaven met 20,4 miljoen. De ontvangstenraming is niet gewijzigd. De uitgavenmutatie bestaat voor f 2,8 miljoen uit technische- en voor f 17,6 miljoen uit autonome mutaties.

Belangrijke mutaties

De technische mutatie van totaal f 2,8 miljoen bestaat uit bijstellingen uit aanvullende posten (f 1,4 miljoen), overboekingen ten laste van het ministerie van Buitenlandse Zaken (f 3,0 miljoen) en interne overboekingen binnen het ministerie (f 1,6 miljoen). De overboekingen ten laste van het ministerie van Buitenlandse Zaken betreffen de doorwerking van loon- en prijsmaatregelen 1999.

De autonome mutatie van f 17,6 miljoen betreft een compensatie van f 1,6 miljoen voor (de doorwerking van) de overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling (OVA) 1999 voor de academische ziekenhuizen en een verhoging van het budget met f 16,0 miljoen als gevolg van hogere studentenaantallen.

De verschillen tussen de verplichtingen- en uitgavenmutaties ontstaan voornamelijk omdat op diverse artikelen binnen beleidssterrein 22 verplichtingen één jaar voorafgaand aan de kasuitgaven worden aangegaan. De kaseffecten 2000 zijn het gevolg van in 1999 of in 2000 aangegane verplichtingen. Ook de kasmutaties 2001 worden dikwijls reeds in 2000 verplicht.

Beleidsterrein 23 Onderzoek en wetenschapsbeleid

Opbouw verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerp-begroting 2000	1 390 005	1 355 138	203 972
Nota van wijziging	10 000	10 000	
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	1 400 005	1 365 138	203 972
Nieuwe mutaties	185 687	14 369	12 465
Stand 1e suppletore begroting 2000	1 585 692	1 379 507	216 437
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	719 556	625 993	98 215

Algemeen

Voor het beleidsterrein onderzoek en wetenschapsbeleid is sprake van een verhoging van de verplichtingen en uitgaven met respectievelijk f 185,7 miljoen en f 14,4 miljoen. De ontvangsten nemen toe met f 12,5 miljoen.

Belangrijke mutaties

De stijging van de uitgaven wordt voornamelijk verklaard door budget-neutrale desalderingen in het kader van prijsbijstellingen voor TNO en het Europees Instituut voor Bestuurskunde en verschoven uitgaven van 1999 naar 2000 in het kader van het Fonds Economische Structuurversterking.

De belangrijkste verklaring voor de totale mutatie op het verplichtingen-budget is de overboeking van 1999 naar 2000 van verplichtingenruimte als gevolg van het nog niet verplichten in 1999 van uitgaven van internationale onderzoekinstellingen, extra impuls vernieuwingsfonds en de stelselwijziging rijkshuisvesting.

De ontvangsten zijn geheel toegenomen door budgetneutrale desalderingen.

Beleidsterrein 25 Studiefinancieringsbeleid

Opbouw verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerp-begroting 2000	4 645 028	4 645 028	1 560 363
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	4 645 028	4 645 028	1 560 363
Nieuwe mutaties	88 800	88 800	-
Stand 1e suppletore begroting 2000	4 733 828	4 733 828	1 560 363
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	2 148 117	2 148 117	708 062

Algemeen

Voorgesteld wordt de raming van de verplichtingen en de uitgaven voor de studiefinanciering met f 88,8 miljoen te verhogen.

Belangrijke mutaties

De uitgavenmutatie van f 88,8 miljoen betreft voor f 75 miljoen een verhoging van de uitgaven door een intensivering van het normbedrag van de Wet tegemoetkoming studiekosten (WTS) en voor – f 18 miljoen een verlaging vanwege een overboeking naar het Gemeentefonds voor de bijzondere bijstand, zoals in de beleidsnota «Meer voor meer; uitbreiding tegemoetkoming studiekosten: tweede fase» is aangekondigd. Tevens is het budget verhoogd met f 30 miljoen als gevolg van hogere studenten-aantallen.

Beleidsterrein 26 Overige programma-uitgaven

Opbouw verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerp-begroting 2000	514 933	517 915	219
Nota van wijziging	70 000	70 000	0
Amendementen	– 5 000	– 5 000	0
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	579 933	582 915	219
Nieuwe mutaties	1 703 977	1 753 300	0
Stand 1e suppletore begroting 2000	2 283 910	2 336 215	219
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	1 036 393	1 060 128	99

Algemeen

Voor het beleidsterrein overige programma-uitgaven is sprake van een stijging van de verplichtingen en uitgaven met respectievelijk f 1 704,0 miljoen en f 1 753,3 miljoen. Het ontvangstenartikel wordt niet gewijzigd.

Belangrijke mutaties

De belangrijkste mutaties betreffen:

- bijstellingen uit aanvullende posten. In totaal gaat het om f 854,7 miljoen.
Deze mutatie bestaat voornamelijk uit: f 704 miljoen loonbijstelling, f 202 miljoen prijsbijstelling en – f 46,3 miljoen uitdeling van de middelen voor asielzoekers naar beleidsterreinen.
- beleidsmatige mutaties (f 905,7 miljoen).
De voornaamste hiervan zijn f 100 miljoen voor versnelling informatie- en communicatietechnologie (bij regeerakkoord), f 220 miljoen investeren in leraren op artikel 26.06, f 400 miljoen voor onderwijs-arbeidsmarkt, f 50 miljoen voor onderwijskansen/ vroegschoolse opvang, en f 50 miljoen voor zorgbudget/wachtlijsten speciaal onderwijs/leerlinggebonden financiering.

Beleidsterrein 27 Cultuur

Opbouw verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerp-begroting 2000	2 541 949	2 720 480	397 550
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	2 541 949	2 720 489	397 550
Nieuwe mutaties	125 209	134 919	155 000
Stand 1e suppletore begroting 2000	2 667 158	2 855 4085	52 550
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	1 210 304	1 295 728	250 736

Algemeen

Voor het beleidsterrein cultuur is sprake van een verhoging van de verplichtingen met f 125,2 miljoen en van de uitgaven met f 134,9 miljoen. De ontvangsten worden verhoogd met f 155,0 miljoen.

Belangrijke mutaties

De negatieve bijstellingen op de verplichtingen hadden grotendeels betrekking op verplichtingen die in het kader van de cultuurnota 1997–2000 reeds in 1999 meerjarig zijn aangegaan met kaseffecten in de jaren 2000, 2001 en 2002. Daarnaast is sprake geweest van interne overboekingen die betrekking hadden op de stelselherziening rijkshuisvesting, op de loonbijstelling 1999, knelpunten bij de uitvoeringsorganisaties van cultureel erfgoed en op het archiefwezen.

De positieve bijstellingen op de verplichtingen hadden betrekking op o.a. een correctie voor de stelselherziening rijkshuisvesting, een overboeking voor de uitgaven van de Rijksacademie van beeldende kunsten, een overboeking als bijdrage aan het Voucherproject cultuur en school, loonbijstelling van structureel gesubsidiëerde instellingen, een investering in de huisvesting van het Rijksmuseum en de kanjerproblematiek in de monumentenzorg.

De uitgaven zijn per saldo met gestegen met f 134,9 miljoen en zijn opgebouwd uit een negatieve bijstelling van f 0,2 miljoen en een positieve bijstelling van f 135,1 miljoen.

De negatieve bijstelling heeft met name betrekking op een interne overboeking in het kader van de stelselherziening rijkshuisvesting. De positieve bijstellingen bestaan uit twee grote onderdelen. Ten eerste interne overboekingen voor de stelselherziening rijkshuisvesting, de uitgaven van de Rijksacademie van beeldende kunsten en het Voucherproject cultuur en school. Het tweede onderdeel betreft een investering in de huisvesting van het Rijksmuseum en een verhoging van het budget in het kader van de kanjerproblematiek in de monumentenzorg.

De hogere ontvangsten van f 155 miljoen bestaat uit de verwachte opbrengsten van de verkoop van het Nederlands Omroepproductie Bedrijf (NOB). De verkoop was eerder geraamd voor 1999.

5. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 17.10 Bestuursdepartement

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	302 723	302 723
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	302 723	302 723
Nieuwe mutaties	- 14 484	- 14 484
Stand 1e suppletore begroting 2000	288 239	288 239
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	130 797	130 797

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 14 484	- 14 484
1. Bijstelling uit aanvullende posten	- 24 250	- 24 250
2. Overboekingen (extern)	2 184	2 184
3. Overboekingen (intern)	7 582	7 582
Totaal	- 14 484	- 14 484

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Deze mutatie betreft voornamelijk een uitdeling van f 23,2 miljoen voor de invoeringskosten van de euro naar de overige concern-onderdelen. Daarnaast is een bedrag van f 81 000 voor de loonbijstelling 1998 en kinderopvang tot 1998 overgeboekt van dit artikel naar artikel 17.12 (RABK). Voor de Raad voor Cultuur is voor de loonbijstelling 1996 en 1997 een bedrag van f 70 000 overgeboekt naar artikel 17.13.

1.2 De externe overboekingen bestaan uit:

- een bijdrage van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van f 1,2 miljoen voor het Traineeproject rijksoverheid, cohort 1999–2002 (f 0,3 miljoen) en voor de invoering van de euro bij de USZO (f 0,9 miljoen).
- een bijdrage van f 1,0 miljoen van het ministerie van Economische Zaken voor de nationale millenniumviering.

1.3 Toegevoegd aan dit artikel is f 7,6 miljoen, dat als volgt is samengesteld:

- voor het project lerarencampagne en de apparaatskosten van de directie ICT is in totaal een bedrag van f 9,7 miljoen gerealiseerd van de betrokken beleidsterreinen;
- in het kader van de decentralisatie van het wachtgeldbudget is in totaal f 3,5 miljoen overgeboekt, waarvan f 2,0 miljoen voor de Inspectie van het onderwijs (artikel 17.11) en f 1,5 miljoen voor het agentschap CFI (artikel 17.14);
- voor de nationale millenniumviering is een bedrag van f 1,0 miljoen toegevoegd ten laste van het totaalbeeld;
- een bedrag van in totaal f 1,4 miljoen is bijgeboekt ter correctie van een eerdere mutatie op het huisvestingsbudget in de tweede suppletore begroting 1999 op dit artikel (betreft het Deltaplan musea);
- van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is een eindafrekening van f 1,6 miljoen ontvangen voor het verandertraject bij de USZO. Dit bedrag is overgeboekt naar artikel 17.15;

- een aantal overige mutaties van per saldo f 0,5 miljoen completeren de stand van de interne overboekingen.

Artikel 17.11 Inspecties

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	75 891	75 891
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	75 891	75 891
Nieuwe mutaties	4 832	4 832
Stand 1e suppletore begroting 2000	80 723	80 723
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	36 631	36 631

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	4 832	4 832
1. Bijstelling uit aanvullende posten	26	26
2. Overboekingen (intern)	4 806	4 806
Totaal	4 832	4 832

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Deze mutatie betreft voor f 17 000,- de invoeringskosten van de euro bij de Inspectie van het onderwijs. Daarnaast is voor de Inspectie cultuurbezit een bedrag van f 9 000,- ontvangen voor de prijsbijstelling 1998.

1.2 de interne overboekingen bestaan uit de volgende mutaties:

- de uitgave van de kwaliteitskaart voor het onderwijs is belegd bij de Inspectie. De directie voortgezet onderwijs heeft hiervoor f 1,0 miljoen ter beschikking gesteld;
- het bestuursdepartement heeft de tot dusver centraal beheerde middelen van f 2,0 miljoen voor wachtgeld en kinderopvang gedecentraliseerd naar de Onderwijsinspectie;
- de Inspectie van het onderwijs wordt intensief betrokken bij het toezicht op het gebruik van informatie- en communicatietechnologie in het onderwijs. Een bedrag van f 1,2 miljoen in 2000 en tweemaal een bedrag van f 1,7 miljoen in de jaren 2001 en 2002 is hiervoor overgeboekt van beleidsterrein 26 (overige programma uitgaven);
- voor het proefonderzoek naar de herkomst van gerecupereerde Nederlandse kunst en in verband met overplaatsing personeel is respectievelijk f 0,5 miljoen en f 88 000, overgeboekt van artikel 27.03 naar dit artikel.

Artikel 17.12 Cultuurinstellingen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	77 586	77 586
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	77 586	77 586
Nieuwe mutaties	- 1 975	- 1 975
Stand 1e suppletore begroting 2000	75 611	75 611
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	34 311	34 311

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 1 975	- 1 975
1. Bijstelling uit aanvullende posten	413	413
2. Overboekingen (intern)	- 2 388	- 2 388
Totaal	- 1 975	- 1 975

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Deze mutatie betreft de ontvangst van de middelen voor de invoeringskosten van de euro.

1.2 Deze mutatie bestaat uit de volgende boekingen:

- een correctie van -f 2,9 miljoen op de in de 2e suppletore begroting 1999 ten onrechte op dit artikel verantwoorde boeking inzake de stelselwijziging rijkshuisvesting, alsmede de (administratieve) overboeking van f 8,1 miljoen naar artikel 27.01 (Kunsten) voor de uitgaven van de Rijksakademie van beeldende kunsten na verzelfstandiging per 1 november 1999;
- een overboeking van artikel 27.03 (cultuurbeheer) van in totaal f 8,7 miljoen voor de ontstane knelpunten apparaatskosten bij de cultuurinstellingen (f 5,4 miljoen), een bijdrage van f 1,7 miljoen voor het werkplan monumentenzorg «Op de bres» en tenslotte f 1,6 miljoen voor het steunpuntennetwerk monumentenzorg.

Artikel 17.13 Adviesraden

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	10 834	10 834
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	10 834	10 834
Nieuwe mutaties	139	139
Stand 1e suppletore begroting 2000	10 973	10 973
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	4 979	4 979

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	139	139
1. Bijstelling uit aanvullende posten	78	78
2. Overboekingen (intern)	61	61
Totaal	139	139

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Deze mutatie bestaat uit een bijdrage voor de invoeringskosten van de euro en een correctie van de loonbijstelling 1996 en 1997 van de Raad voor Cultuur.

1.2 Deze mutatie betreft de overboeking van artikel 17.10 van de budgetten voor adviezen en diensten in het kader van de stelselherziening rijkshuisvesting.

Artikel 17.14 Agentschappen**Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)**

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	150 423	150 423
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	150 423	150 423
Nieuwe mutaties	19 977	19 977
Stand 1e suppletore begroting 2000	170 400	170 400
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	77 324	77 324

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	19 419	19 419
1. Bijstelling uit aanvullende posten	8 174	8 174
2. Overboekingen (extern)	180	180
3. Overboekingen (intern)	11 065	11 065
2. Beleidsmatige mutaties	558	558
1. Rente compensatie CFI	288	288
2. Rente compensatie RAD	270	270
Totaal	19 977	19 977

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit de aanvullende posten betreft de ontvangst van de middelen voor de invoeringskosten van de euro.

1.2 Van het ministerie van Defensie is een bedrag van f 180 000,- ontvangen voor de bijdrage in het kader van het Pivot-project.

1.3 Het totaal van de interne overboekingen bedraagt f 11,1 miljoen en bestaat uit de volgende boekingen:

- een overboeking van artikel 27.03 (cultuurbeheer) van in totaal f 9,1 miljoen voor de versterking van het archiefbestel (f 4,9 miljoen), digitalisering archieven (f 3,6 miljoen), alsmede een bedrag van f 0,6 miljoen voor de Archiefinspectie;
- de voorheen centraal door het bestuursdepartement beheerde

middelen van f 1,5 miljoen voor wachtgelden zijn gedecentraliseerd naar het agentschap CFI.

Van het bestuursdepartement is voor f 0,2 miljoen aan personeel en werk overgegaan naar de CFI;

- een bedrag van f 1,2 miljoen is overgeboekt door de projectgroep invoering onderwijsnummer voor in 1999 verrichte werkzaamheden door het agentschap CFI;
- het budget voor de besturenorganisaties werd ten onrechte verantwoord op dit begrotingsartikel. Het bedrag van f 1,0 miljoen is structureel overgeboekt naar beleidsterrein 19 (voortgezet onderwijs).

2.1 en 2.2 De bedragen van de rentevergoedingen voor de conversies van het eigen vermogen van de agentschappen CFI en RAD zijn verhoogd met respectievelijk f 288 000 en f 270 000 in verband met de verhoging van de rekenrente en de verhogingen van de conversiebedragen.

Artikel 17.15 Zelfstandige uitvoeringsorganisaties

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	255 328	255 328
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	255 328	255 328
Nieuwe mutaties	45 775	45 775
Stand 1e suppletore begroting 2000	301 103	301 103
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	136 635	136 635

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	15 775	15 775
1. Bijstelling uit aanvullende posten	15 210	15 210
2. Overboekingen (intern)	565	565
2. Autonome mutaties	30 000	30 000
1. Diversen	30 000	30 000
Totaal	45 775	45 775

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit de aanvullende posten betreft de ontvangst van de middelen voor de invoeringskosten van de euro.

1.2 De interne overboekingen bestaan voornamelijk uit:

- een overboeking naar artikel 17.10 (bestuursdepartement) van f 1,0 miljoen voor de uitvoering van de werkloosheidsregelingen voor de sector Rijk door de USZO;
- de IB-Groep is door het bestuursdepartement (artikel 17.10) gecompenseerd voor de structurele kosten van f 0,6 miljoen voor de uitvoering van beleidswijzigingen;
- van het vervangingsfonds is een bedrag van f 0,6 miljoen overgemaakt naar de directie primair onderwijs (beleidsterrein 18) in verband met de gewijzigde btw-financiering op de bedrijfsgezondheidszorg.
- een overboeking van f 1,6 miljoen van artikel 17.10 in verband met de van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ontvangen eindafrekening van het veranderingsproces USZO.

2.1 Bij de IB-Groep is begin 2000 een aanzienlijke vertraging geconstateerd in het project Herontwerp. Hierdoor dienen nieuwe beleidswijzigingen tevens in de oude systemen te worden aangepast, wat tot een eenmalige extra kostenpost leidt van f 30 miljoen (brief 24 724 nr. 39 d.d. 10 maart 2000).

Artikel 17.01 Ontvangsten van algemene aard

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting 2000	23 498
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	23 498
Nieuwe mutaties	6 592
Stand 1e suppletore begroting 2000	30 090
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	13 654

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Ontvangsten
1. Beleidsmatige mutaties	6 592
1. Conversie eigen vermogen CFI	3 331
2. Conversie eigen vermogen RAD	3 261
Totaal	6 592

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 en 1.2 De bedragen van de conversies van het eigen vermogen van de agentschappen CFI en RAD zijn met deze verhogingen gebracht op de stand jaarrekening 1999.

Artikel 18.01 Personele uitgaven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	9 830 275	9 830 275
Nota van wijziging	20 000	20 000
Amendementen	5 000	5 000
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	9 855 275	9 855 275
Nieuwe mutaties	160 915	160 915
Stand 1e suppletore begroting 2000	10 016 190	10 016 190
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	4 545 149	4 545 149

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	153 115	153 115
1. Bijstelling uit aanvullende posten	138 210	138 210
2. Desalderingen	11 406	11 406
3. Overboekingen (intern)	3 499	3 499
2. Beleidsmatige mutaties	7 800	7 800
1. Procesmanagement	- 200	- 200
2. WSNS	8 000	8 000
Totaal	160 915	160 915

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit de aanvullende posten van f 138,2 miljoen heeft betrekking op budgetten voor asielzoekers en loonbijstellingen. Voor asielzoekers is f 42,0 miljoen aan artikel 18.01 toegevoegd. De loonbijstellingen op artikel 18.01 bestaan uit: een verhoging voor leraren in opleiding (lio's) met f 5,5 miljoen en een verhoging voor kinderopvang met f 7,5 miljoen.

De overige loonbijstellingen op artikel 18.01 betreffen:

- een bijstelling in het kader van de verwerking van de het premiebeeld ziektekostenvoorziening voor onderwijs- en onderzoekpersoneel over de betreffende artikelen (- f 4,0 miljoen);
 - de doorwerking van de wijziging van de premies ouderdomspensioen/nabestaandenpensioen (op/np) (- f 5,9 miljoen);
 - lerarenachterstand scholen (f 13,8 miljoen);
 - competentiebeloning/integraal personeelsbeleid en verbetering loopbaanperspectief (f 15,2 miljoen);
 - afschaffen periodieken (f 64,1 miljoen).
- Voor een nadere toelichting op de aanvullende post mutaties wordt verwezen naar beleidsterrein 26.

1.2 Dit betreft een desaldering kinderopvang in verband met de Wet afdrachtvermindering (WVA) van f 11,4 miljoen. Door de fiscale stimuleringsmaatregel WVA wordt 30% van het totale bedrag dat aan kinderopvang wordt besteed in mindering gebracht op de afdracht loonbelasting. Dit betekent dat het netto beschikbare bedrag in de begroting 70% is van de totale uitgaven aan kinderopvang. De ontvangsten in verband met de WVA-korting (30%) komen te zijner tijd op het ontvangstenartikel (O18.01).

1.3 Onder de noemer «overboekingen intern» hebben de onderstaande mutaties plaatsgevonden:

- met ingang van 1 augustus 1999 zijn de budgetten voor het speciaal voortgezet onderwijs (vso lom en mlk) overgeboekt van het beleidsterrein primair onderwijs naar beleidsterrein 19 (voortgezet onderwijs). De overboeking van f 0,9 miljoen is een aanvulling hierop;
- een overboeking van f 0,3 miljoen van artikel 18.02 (materiële uitgaven) naar 18.01 (personele uitgaven) in het kader van het experiment «Gewoon anders». Voor de bekostiging van dit project wordt onder meer geput uit de minderkosten op het terrein van de materiële instandhouding die optreden door het niet stichten van scholen als gevolg van dit experiment. Deze minderkosten worden naar het uitgavenartikel 18.01 overgeboekt omdat de bekostiging van het experiment daarop drukt;
- een overboeking van f 92 000,- van artikel 18.05 voor de salariskosten van coördinatiewerkzaamheden voor het deskundigenennetwerk in het kader van de Wet ondersteuning onderwijs aan zieke kinderen. De salariskosten worden via artikel 18.01 uitgekeerd;

- een overboeking van f 0,6 miljoen van artikel 17.15 (zelfstandige uitvoeringsorganisaties in verband met de gewijzigde btw-financiering op de bedrijfsgezondheidszorg;
- ter uitvoering van de motie Lambrechts is de regeling «aanvullende formatie voor het (voortgezet) speciaal onderwijs» met ingang van 1 januari 2000 uitgebreid. Hierbij wordt het voor scholen voor speciaal onderwijs mogelijk om extra formatie aan te vragen voor de begeleiding van rechtstreeks in het basisonderwijs ingestroomde leerlingen met het syndroom van Down, of in het basisonderwijs aanwezige leerlingen met een andere verstandelijke handicap, waarvoor de basisschool aanvullende formatie ontvangt. Deze uitbreiding kost op jaarbasis circa f 3 miljoen. Voor het kalenderjaar 2000 is budget gereserveerd op artikel 18.02 op een budget voor de implementatie van leerlinggebonden financiering. Dit budget wordt hierbij overgeboekt naar artikel 18.01, omdat de uitgaven op dit artikel drukken;
- bij de toevoeging aan de begroting in 1998 van de middelen voor groeps grootte en kwaliteit heeft een voorlopige verdeling over de artikelen 18.01 (personele uitgaven) en 18.02 (uitgaven materiële instandhouding) plaatsgevonden. Inmiddels heeft de verwerking van het groeps groottebeleid in de personele en materiële vergoedingsregelingen definitieve vorm aangenomen. Daarmee kan ook de definitieve verdeling over de artikelen 18.01 en 18.02 plaatsvinden. De hier voorgestelde overboeking betreft een daaruit voortvloeiende geringe herschikking (f 49 000,-) van het voor 2000 beschikbare budget «groeps grootte» over de artikelen 18.01 en 18.02.
- op artikel 18.02 (materiële uitgaven) staan de middelen voor informatie communicatietechnologie (ict) geraamd. Een klein gedeelte hiervan wordt uitgeput op artikel 18.01. Een overboeking van f 0,4 miljoen betreft dit gedeelte.

2.1 Deze mutatie betreft een taakstelling uit het regeerakkoord, waardoor het budget voor procesmanagements verlaagd wordt met f 0,2 miljoen.

2.2 In 1999 is uit het budget «weer samen naar school» een bedrag van f 8 miljoen overgeheveld naar het budget voor «bestuurlijke krachtenbundeling». Om het totale wsns-budget weer op het oorspronkelijke niveau te brengen, wordt dit bedrag in 2000 weer toegevoegd.

Artikel 18.02 Materiële uitgaven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	1 378 579	1 378 579
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	1 378 579	1 378 579
Nieuwe mutaties	- 4 451	- 4 451
Stand 1e suppletore begroting 2000	1 374 128	1 374 128
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	623 552	623 552

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 4 451	- 4 451
1. Bijstelling uit aanvullende posten	- 28	- 28
2. Overboekingen (intern)	- 4 423	- 4 423
Totaal	- 4 451	- 4 451

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Uit de aanvullende post is – f 28 000,- overgeboekt voor ict/gehandicapten in het kader van «onderwijs on line». Deze uitgaven doen zich voor bij beleidsterrein 19 (voortgezet onderwijs).

1.2 Dit betreft de volgende overboekingen:

- uit het budget contra-expertise Londo is f 0,7 miljoen overgeboekt naar artikel 17.10 (bestuursdepartement) voor monitoring van de decentralisatie huisvesting;
- een overboeking van f 43 000,- naar artikel 18.05 in het kader van het experiment «Oost-Nederland» (opvang van dove leerlingen op scholen voor slechthorenden). Voor de bekostiging van dit project wordt onder meer geput uit de minder reguliere uitgaven op het terrein van de materiële instandhouding. Het budget wordt naar artikel 18.05 overgeboekt, omdat de bekostiging van het experiment daarop drukt.
- overboekingen in verband met het experiment Almere, ict en motie Lambrechts naar artikel 18.01 en groepsgrootte van artikel 18.01 van per saldo – f 3,7 miljoen. Zie voor een toelichting artikel 18.01.

Artikel 18.05 Overige uitgaven**Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)**

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	24 147	37 123
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	24 147	37 123
Nieuwe mutaties	11 361	- 324
Stand 1e suppletore begroting 2000	35 508	36 799
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	16 113	16 699

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 232	- 324
1. Overboekingen (intern)	- 232	- 324
2. Autonome mutaties	11 593	
1. Diversen	11 593	
Totaal	11 361	- 324

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Dit betreft de volgende overboekingen naar artikel 18.05:

- f 150 000,- van artikel 17.10 (bestuursdepartement) voor de monitoring van de decentralisatie van de huisvesting onder andere voor vacatiegelden van de begeleidingscommissie;
- f 43 000,- van artikel 18.02 voor het experiment Oost-Nederland,

waarin dove leerlingen onderwijs aan een school voor slechthorenden volgen;

- f 75 000,- van artikel 17.10 voor de contributie aan de Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) voor het «Programme on educational building»-project.
Daarnaast is van artikel 18.05 overgeboekt:
- f 0,5 miljoen naar artikel 26.03 voor het project «Meer allochtone onderwijsgeevenden» voor de jaren 1999 t/m 2002;
- f 92 000,- naar artikel 18.01 voor de salariskosten van coördinatiewerkzaamheden voor het deskundigennetwerk in het kader van de Wet ondersteuning onderwijs aan zieke kinderen. De salariskosten worden via artikel 18.01 uitgekeerd. Deze verplichting is reeds in 1999 aangegaan, dus heeft deze overboeking geen effect op de verplichtingenstand 2000.

2.1 Onder de post «diversen» is de verplichtingenstand verhoogd met f 13,1 miljoen voor verplichtingen die in 2000 zullen worden aangegaan ten laste van latere jaren. Het betreft onder meer de volgende mutaties:

- ten behoeve van onderzoek zal voor de programmacommissie beleidsgericht onderzoek primair onderwijs over de periode 2001 tot en met 2004 f 1,8 miljoen per jaar worden verplicht (totaal f 7,2 miljoen);
- voor de opfriscursus herintreders zal voor 2001 f 2,0 miljoen worden verplicht;
- voor de aanschaf van vve-programma's (voor- en vroegschoolse educatie) voor de G25-GOA zal voor 2001 f 1,0 miljoen worden verplicht;
- het voornemen bestaat om ten behoeve van het steunpunt WPO voor 2001 f 0,5 miljoen en 2002 voor f 0,3 miljoen te gaan verplichten;
- in het kader van leerlinggebonden financiering zal voor 2001 f 0,5 miljoen en 2002 f 0,3 miljoen verplicht gaan worden voor kdc/zmlk-pilots (kinderdagcentra/zeer moeilijk lerende kinderen), implementatie ADHD en expertisecentrum onderwijs-jeugdzorg (totaal f 0,8 miljoen);
- voor het Panama-project zal voor 2001 tot en met 2003 f 0,6 miljoen verplicht worden. Het betreft de infrastructurele voorziening voor deskundigheidsbevordering op het gebied van reken- en wiskunde-onderwijs in het basisonderwijs;
- voor tussendoelen rekenen/wiskunde en Nederlands zal voor 2001 f 0,5 miljoen verplicht worden;
- voor het LOWAC-secretariaat en detachering zal voor 2001 f 0,1 miljoen verplicht worden;
- voor diverse kleinere projecten zal totaal voor f 45 000,- verplicht worden.

Naast de bovenstaande verhogingen van de verplichtingenstand is deze verlaagd met f 1,5 miljoen als gevolg van het sluiten van een 4-jarige overeenkomst van f 5,9 miljoen met het Nederlands Inkoopcentrum (NIC) in 1999, waardoor de verplichtingenstand in 2000 tot en met 2003 met f 1,5 miljoen op jaarbasis is verlaagd.

Artikel 18.01 Ontvangsten primair onderwijs

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting 2000	33 868
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	33 868
Nieuwe mutaties	11 406
Stand 1e suppletore begroting 2000	45 274
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	20 544

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Ontvangsten
1. Technische mutaties	11 406
1. Desalderingen	11 406
Totaal	11 406

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Deze mutatie betreft een desaldering met het uitgavenartikel 18.01 voor kinderopvang in verband met de Wet afdrachtvermindering (WVA) van f 11,4 miljoen. Door de fiscale stimuleringsmaatregel WVA wordt 30% van het totale bedrag dat aan kinderopvang wordt besteed in mindering gebracht op de afdracht loonbelasting. Dit betekent dat het netto beschikbare bedrag in de begroting 70% is van de totale uitgaven aan kinderopvang.

Artikel 19.03 Onderwijsverzorging

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	103 342	109 192
Nota van wijziging	2 500	2 500
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	105 842	111 692
Nieuwe mutaties	4 177	4 715
Stand 1e suppletore begroting 2000	110 019	116 407
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	49 924	52 823

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	4 177	4 715
1. Bijstelling uit aanvullende posten	1 177 215	
2. Desalderingen	- 500	
3. Overboekingen (intern)	3 500	3 500
Totaal	4 177	4 715

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit de aanvullende posten betreft de loonbijstelling voor de ziektekosten onderwijs en onderzoekspersoneel en een wijziging in het premiebeeld (f 0,5 miljoen) en de prijsbijstelling 1999 (f 0,7 miljoen).

1.3 Van artikel 19.05 is f 3,5 miljoen overgeboekt naar dit artikel voor het CITO voor activiteiten die verband houden met reguliere examens havo/vwo (profiel 2e fase).

Artikel 19.05 Overige uitgaven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	57 053	58 231
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	57 053	58 231
Nieuwe mutaties	- 3 208	- 3 208
Stand 1e suppletore begroting 2000	53 845	55 023
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	24 434	24 968

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 3 008	- 3 008
1. Bijstelling uit aanvullende posten	500	500
2. Overboekingen (intern)	- 3 508	- 3 508
2. Beleidsmatige mutaties	- 200	- 200
1. Procesmanagement	- 200	- 200
Totaal	- 3 208	- 3 208

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit de aanvullende posten van f 0,5 miljoen betreft een loonbijstelling voor de ziektekosten onderwijs en onderzoekspersoneel en een wijziging in het premiebeeld.

1.2 Deze mutatie van f 3,5 miljoen betreft de volgende overboekingen:

- naar artikel 19.03 is f 3,5 miljoen overgeboekt voor het CITO voor de activiteiten die verband houden met reguliere examens havo/vwo (profiel 2e fase);
- naar beleidsterrein 26 (overige programma-uitgaven) is f 0,5 miljoen overgeboekt voor twee ict-projecten;
- Naar beleidsterrein 17 (ministerie algemeen) is f 0,5 miljoen overgeboekt voor de implementatie vmbo;
- van beleidsterrein 17 is f 1,0 miljoen overgeboekt voor de subsidie deelplanorganisaties.

2.1 Deze mutatie van - f 0,2 miljoen betreft de taakstelling apparaatskosten ministerie OCenW, onderdeel ondersteuning implementatie vmbo en 2e fase havo/vwo (dat zijn de taken die tot 1 augustus 2000 verricht worden door het Procesmanagement voortgezet onderwijs; zie de brief aan de Tweede Kamer 24 578, nr. 20).

Artikel 19.06 Personele en materiële uitgaven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	8 583 888	8 514 252
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	8 583 888	8 514 252
Nieuwe mutaties	75 532	75 532
Stand 1e suppletore begroting 2000	8 659 420	8 589 784
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	3 929 473	3 897 874

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	75 532	75 532
1. Bijstelling uit aanvullende posten	87.13 787 137	
2. Desalderingen	- 4 300	- 4 300
3. Overboekingen (intern)	- 7 305	- 7 305
Totaal	75 532	75 532

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit de aanvullende posten bestaat uit de volgende onderdelen:

- ziektekosten onderwijs en onderzoekpersoneel/premiebeeld f 2,0 miljoen;
- arbeidsmarktknelpunten (motie Melkert 26 800, nr. 9) f 10,5 miljoen;
- afschaffen periodiekenstop (cao 1999–2000) f 37,2 miljoen;
- competentiebeloning/integraal personeelsbeleid (cao 1999–2000) f 8,5 miljoen;
- asielzoekers f 29,6 miljoen;
- prijsbijstelling 1999 – f 0,7 miljoen (overgeboekt naar artikel 19.03)
Voor een toelichting op de bijstelling uit de aanvullende posten wordt korthedshalve verwezen naar beleidsterrein 26.

1.2 De afwikkeling van oude voorschotten uit de declaratiebeposting is afgerond. De hieruit voortvloeiende nabetalings/ontvangsten zullen zich niet meer voordoen. Zowel de uitgaven- als ontvangstenraming worden hiervoor voor hetzelfde bedrag (f 4,3 miljoen) neerwaarts bijgesteld (zie ook het ontvangstenartikel 19.01).

1.3 De mutatie van – f 7,3 miljoen betreft de volgende overboekingen:

- van beleidsterrein 18 (primair onderwijs) is f 0,9 miljoen overgeboekt voor studie- en beroepskeuzebegeleiding in het speciaal voortgezet onderwijs;
- naar beleidsterrein 27 (cultuur) is f 3,4 miljoen overgeboekt voor de vouchers;
- naar beleidsterrein 17 (ministerie algemeen) is f 2,0 miljoen overgeboekt voor de lerencampagne en f 1,0 voor de kwaliteitskaart;
- naar beleidsterrein 25 (studiefinancieringsbeleid) is f 1,8 miljoen overgeboekt voor het onderbrengen van svo-leerlingen in de WTS.

Artikel 19.01 Ontvangsten voortgezet onderwijs

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting 2000	8 900
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	8 900
Nieuwe mutaties	- 4 300
Stand 1e suppletore begroting 2000	4 600
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	2 087

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Ontvangsten
1. Technische mutaties	- 4 300
1. Desalderingen	- 4 300
Totaal	- 4 300

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Het niveau van de ontvangstenraming is neerwaarts bijgesteld met f 4,3 miljoen door een desaldering van de nabetalings/terugontvangsten op het afrekenen van oude voorschotten uit de declaratiebesteding (zie ook het uitgavenartikel 19.06).

Artikel 20.01 Personeel en materiële uitgaven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	4 148 688	4 172 473
Nota van wijziging	5 000	5 000
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	4 153 688	4 177 473
Nieuwe mutaties	66 313	123 993
Stand 1e suppletore begroting 2000	4 220 001	4 301 466
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	1 914 953	1 951 920

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	66 313	30 993
1. Bijstelling uit aanvullende posten	66 313	30 993
2. Beleidsmatige mutaties	375 347	93 000
1. Intertemporele compensatie		93 000
Totaal	393 661	123 993

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit de aanvullende posten bestaat grotendeels uit de gelden voor het afschaffen van de periodiekentop. Daarnaast zijn er nog enkele kleine posten, zoals de competentiebeloning, asielzoekers, en leraren in opleiding.

2.1 De intertemporele compensatie betreft een kasverschuiving van 1999 naar 2000 voor de inburgering (amendement f 28 miljoen) en de aansluiting kennisnet(f 65,0 miljoen).

Artikel 20.03 Overige uitgaven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	76 721	77 822
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	76 721	77 822
Nieuwe mutaties	4 912	3 700
Stand 1e suppletore begroting 2000	81 633	81 522
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	37 043	36 993

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	4 000	4 000
1. Bijstelling uit aanvullende posten	5 100	5 100
2. Overboekingen (intern)	- 1 100	- 1 100
2. Autonome mutaties	1,2	12
1. Diversen	1,2	12
3. Beleidsmatige mutaties	- 300	- 300
1. Procesmanagement	- 300	- 300
Totaal	4 912	3 700

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit de aanvullende post betreft de uitdeling van middelen ter bestrijding van de arbeidsmarktknelpunten in de bve-sector.

1.2 Deze mutatie betreft een overboeking van f 1,1 miljoen naar beleids-terrein 17 (ministerie algemeen) voor de lerarencampagne.

2.1 De autonome verplichtingenmutatie betreft verplichtingen uit 1999 die niet tot betaling hebben geleid, maar zijn doorgeschoven naar 2000.

3.1 Dit betreft een taakstelling uit het regeerakkoord, die moet leiden tot een reductie van de kosten voor procesmanagement.

Artikel 20.04 Huisvesting

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	412 055	412 055
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	412 055	412 055
Nieuwe mutaties	6 000	6 000
Stand 1e suppletore begroting 2000	418 055	418 055
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	189 705	189 705

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	6 000	6 000
1. Bijstelling uit aanvullende posten	6 000	6 000
Totaal	6 000	6 000

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit de aanvullende posten betreft de prijscompensatie.

Artikel 20.01 Ontvangsten beroepsonderwijs en volwasseneneducatie**Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)**

	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting 2000	52 707
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	52 707
Nieuwe mutaties	7 500
Stand 1e suppletore begroting 2000	60 207
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	27 321

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Ontvangsten
1. Beleidsmatige mutaties	7 500
1. Intertemporele compensatie	7 500
Totaal	7 500

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De intertemporele compensatie betreft ontvangsten van het Europees Sociaal Fonds, welke niet in 1999 tot ontvangsten hebben geleid maar in 2000 ontvangen zullen worden.

Artikel 21.01 Personele en materiële uitgaven**Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)**

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	2 213 383	2 168 772
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	2 213 383	2 168 772
Nieuwe mutaties	80 002	25 323
Stand 1e suppletore begroting 2000	2 293 385	2 194 095
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	1 040 693	995 637

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 23 998	- 26 677
1. Bijstelling uit aanvullende posten	- 8 540	- 9 868
2. Overboekingen (intern)	- 15 458	- 16 809
2. Autonome mutaties	104 000	52 000
1. Leerlingenvolume	104 000	52 000
Totaal	80 002	25 323

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit aanvullende posten bedraagt in totaal f 9,9 miljoen. Hiervan heeft f 10,8 miljoen betrekking op een aantal doorboekingen van de loon- en prijsbijstellingen 1999 die eerder volledig ten gunste van artikel 21.01 zijn geboekt (zie de toelichtingen bij mutatie 1.1 van de artikelen 21.03, 21.04 en 21.05). Daarnaast is een bedrag f 0,9 miljoen toegevoegd voor kinderopvang.

1.2 In totaal is f 16,8 miljoen overgeboekt:

- naar artikel 21.04 f 0,6 miljoen voor de uitvoering van het beurzprogramma kunstvakonderwijs door de Nuffic (Netherlands Foundation for International Cooperation);
- naar artikel 21.04 f 5 miljoen voor frictiemiddelen hbo;
- naar artikel 21.04 f 0,8 miljoen voor de (versnelling van de) visitaties in het kunstvakonderwijs;
- naar artikel 21.04 f 3 miljoen ter compensatie van het budget voor overige uitgaven en
- naar artikel 21.05 f 7,4 miljoen in verband met de inbedding van de financiering van de paramedische opleidingen in de algemene hbo-bekostigingssystematiek (zie verder de toelichting bij mutatie 1.4 van artikel 21.05).

2.1 Als gevolg van hogere studentenaantallen in het hoger beroepsonderwijs is het budget verhoogd met f 52 miljoen.

Artikel 21.03 Rechtspositionele uitkeringen**Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)**

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	124 722	124 722
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	124 722	124 722
Nieuwe mutaties	2 775	2 775
Stand 1e suppletore begroting 2000	127 497	127 497
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	57 856	57 856

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	2 775	2 775
1. Bijstelling uit aanvullende posten	2 775	2 775
Totaal	2 775	2 775

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit aanvullende posten van f 2,8 miljoen betreft een doorboeking van (een deel van) de loonbijstelling 1999, die eerder volledig ten gunste van artikel 21.01 is geboekt (zie ook de toelichting bij mutatie 1.1 van artikel 21.01).

Artikel 21.04 Overige uitgaven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	45 918	67 513
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	45 918	67 513
Nieuwe mutaties	36 204	10 344
Stand 1e suppletore begroting 2000	82 122	77 857
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	37 265	35 330

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	9 849	10 644
1. Bijstelling uit aanvullende posten	1 649	1 649
2. Overboekingen (intern)	8 200	8 995
2. Beleidsmatige mutaties	26 355	- 300
1. Aanpassing verplichtingraming	26 655	
2. Procesmanagement	- 300	- 300
Totaal	36 204	10 344

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit aanvullende post van f 1,6 miljoen betreft een doorboeking van (een deel van) de loon- en prijsbijstelling 1999, die eerder volledig ten gunste van artikel 21.01 zijn geboekt (zie ook de toelichting bij mutatie 1.1 van artikel 21.01).

1.2 In totaal is f 9 miljoen overgeboekt:

- f 0,7 miljoen naar artikel 17.10 (bestuursdepartement) voor de (mede-)financiering van de lerarencampagne;
- f 0,3 miljoen van artikel 22.06 (wetenschappelijk onderwijs) in verband met de gezamenlijke financiering van hbo en wo van diverse projecten en activiteiten;
- f 0,6 miljoen van artikel 21.01 voor de uitvoering van het beurzenprogramma kunstvakonderwijs door de Nuffic (Netherlands Foundation for International Cooperation);
- f 5 miljoen van artikel 21.01 voor frictiemiddelen hbo;
- f 0,8 miljoen van artikel 21.01 voor de (versnelling van de) visitaties in het kunstvakonderwijs en
- f 3 miljoen van artikel 21.01 voor compensatie van het budget voor overige uitgaven.

2.1 De verplichtingenmutatie wordt voornamelijk verklaard door enkele aanpassingen van de verplichtingenraming (zonder kasgevolgen). De belangrijkste aanpassing (f 26,6 miljoen) betreft de middelen voor de omslag van de 1e en 2e graads lerarenopleidingen voortgezet onderwijs. In de oorspronkelijke raming werd uitgegaan van een jaarlijkse verplich-

ting van de uitgaven. Conform de betreffende regeling worden echter in 2000 de uitgaven voor de jaren tot en met 2004 volledig verplicht.

2.2 In het kader van het regeerakkoord is een taakstelling verwerkt op procesmanagements. De bijdrage van het beleidsterrein hoger beroeps- onderwijs bedraagt voor 2000 f 0,3 miljoen.

Artikel 21.05 Huisvesting

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	367 827	367 827
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	367 827	367 827
Nieuwe mutaties	21 073	13 758
Stand 1e suppletore begroting 2000	388 900	381 585
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	176 475	173 156

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	21 073	13 758
1. Bijstelling uit aanvullende posten	6 245	6 344
2. Overboekingen (intern)	14 828	7 414
Totaal	21 073	13 758

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit aanvullende posten van f 6,3 miljoen betreft een doorboeking van (een deel van) de prijsbijstelling 1999 die eerder volledig ten gunste van artikel 21.01 is geboekt (zie ook de toelichting bij mutatie 1.1 van artikel 21.01).

1.2 Vanaf het begrotingsjaar 1997 is door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport structureel een bedrag overgeboekt (naar artikel 21.01) van f 14,2 miljoen in verband met de overdracht van de paramedische opleidingen. Tot en met 1999 is het niet mogelijk geweest dit budget nader onder te verdelen in een exploitatie en een huisvestingsdeel. Toewijzing aan de zes opleidingen heeft tot nog toe plaatsgevonden in de vorm van een budgetbekostiging. Vanaf 2000 wordt de toewijzing ingebed in de algemene berekeningswijze van de hbo-bekostigingssystematiek. Als uitvloeisel hiervan dient het huisvestingsdeel te worden toegevoegd aan het huisvestingsbudget (artikel 21.05) ten laste van de normatieve exploitatievergoeding (artikel 21.01). De inbedding heeft geen budgettaire gevolgen voor de betrokken én de overige hogescholen.

Verplichtingen

De verplichtingenmutatie ligt f 7,3 miljoen hoger dan de uitgavenmutatie. Dit is met name het gevolg van het meerjarig karakter van de interne overboeking zoals toegelicht bij mutatie 1.2 van dit artikel. In verband met de geldende bekostigingsregelgeving worden in jaar t ook de uitgaven voor het jaar t+1 verplicht. Voor het verplichtingenjaar 2000 betekent dit dat zowel de uitgaven voor het kasjaar 2000 als voor het kasjaar 2001 worden verplicht.

Artikel 22.01 Universiteiten

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	5 426 176	5 435 596
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	5 426 176	5 435 596
Nieuwe mutaties	23 554	12 067
Stand 1e suppletore begroting 2000	5 449 730	5 447 663
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	2 472 980	2 472 042

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 7 681	- 5 549
1. Bijstelling uit aanvullende posten	- 465	- 1 949
2. Overboekingen (extern)	- 1 616	0
3. Overboekingen (intern)	- 5 600	- 3 600
2. Autonome mutaties	35 235	17 616
1. Diversen	3 235	1 616
2. Leerlingenvolume	32 000	16 000
3. Beleidsmatige mutaties	- 4 000	0
1. AZU/WKZ	- 12 000	- 4 000
2. Numerus fixus	8 000	4 000
Totaal	23 554	12 067

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Deze mutatie van – f 2,0 miljoen bestaat uit bijstellingen uit aanvullende posten, zoals bijvoorbeeld loon- en prijsmaatregelen en zijn als volgt te splitsen:

- doorwerking van de loonbijstelling (plus de binnen beleidsterrein 22 geboekte toedeling, zie artikel 22.03) 1999 als gevolg van de cao 1999 2000 (– f 2,4 miljoen);
- middelen (plus interne toedeling) voor de regeling stimulering informatie- en communicatietechnologie (ict) bij de universitaire lerarenopleidingen (– f 0,1 miljoen);
- doorwerking (plus interne toedeling naar artikel 22.03) van prijsmaatregelen 1999 (– f 0,9 miljoen);
- loonbijstelling in verband met kinderopvang (f 1,3 miljoen);
- kosten invoering euro voor de apparaatskosten USZO voor de academische ziekenhuizen (f 0,1 miljoen).

Voor een nadere toelichting op deze mutaties wordt ook verwezen naar de algemene toelichting bij beleidsterrein 26.

1.3 Deze mutatie van – f 3,6 miljoen bestaat uit drie overboekingen binnen beleidsterrein 22:

- f 5,0 miljoen naar artikel 22.06 voor het SURF-educatiefonds
- f 0,9 miljoen naar artikel 22.06 voor de kosten voor de begeleiding van studenten aan universitaire lerarenopleidingen.

Deze twee posten worden met gebruikmaking van aparte subsidie-regelingen aan de diverse instellingen betaald ten laste van artikel 22.06.

- f 2,3 miljoen van artikel 22.04 voor de vergoeding in de rijksbijdrage aan de academische ziekenhuizen van de apparaatskosten die USZO met ingang van 2000 rechtstreeks bij die instellingen in rekening brengt.

2.1 Deze mutatie van f 1,6 miljoen betreft een compensatie voor (de doorwerking van) de overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling (OVA) 1999 voor de academische ziekenhuizen.

2.2 Als gevolg van hogere studentenaantallen in het wetenschappelijk onderwijs wordt het budget verhoogd met f 16,0 miljoen.

3.1 en 3.2 De uitgavenmutaties van per saldo f 0,0 betreffen:

- de verlaging van de rijksbijdrage met f 4,0 miljoen aan de academische ziekenhuizen door de fusie tussen het academisch ziekenhuis Utrecht (AZU) en het Wilhelmina Kinderziekenhuis (WKZ);
- aanvullende middelen van f 4,0 miljoen in verband met de numerus fixus.

Het verschil tussen de verplichtingen- en uitgavenmutaties op dit artikel ontstaat doordat de doorwerking van deze mutaties naar 2001 reeds in 2000 door middel van rijksbijdragebrieven 2001 aan de diverse instellingen wordt verplicht.

Artikel 22.02 Instituten internationaal onderwijs en onderzoek

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	105 071	105 909
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	105 071	105 909
Nieuwe mutaties	3 156	3 250
Stand 1e suppletore begroting 2000	108 227	109 159
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	49 111	49 534

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	3 156	3 250
1. Bijstelling uit aanvullende posten	211	232
2. Overboekingen (extern)	2 898	2 971
3. Overboekingen (intern)	47	47
Totaal	3 156	3 250

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit aanvullende posten bestaat uit kleine bijstellingen, zoals doorwerkingen van loon- en prijsmaatregelen 1999.

Voor een nadere toelichting op deze mutaties wordt ook verwezen naar de algemene toelichting bij beleidsterrein 26.

1.2 De externe overboekingen van f 3,0 miljoen bestaan uit bijstellingen van de subsidies 2000 ten laste van het ministerie van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking op het gebied van (de doorwerking van) algemene salarismaatregelen, prijscompensatie en incidentele looncomponent 1999.

1.3 De interne overboeking van f 47 000,- betreft een bijdrage in de huisvestingslasten van het International Institute for Infrastructural, Hydraulic and Environmental Engineering (IHE) als gevolg van de jaarlijkse (doorwerking 1999) indexerings.

Artikel 22.03 Overige instituten hoger onderwijs

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	128 569	131 363
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	128 569	131 363
Nieuwe mutaties	8 915	6 317
Stand 1e suppletore begroting 2000	137 484	137 680
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	62 388	62 476

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	8 915	6 317
1. Bijstelling uit aanvullende posten	3 141	3 224
2. Overboekingen (intern)	5 774	3 093
Totaal	8 915	6 317

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit aanvullende posten bestaat uit:

- de doorwerking van de loonbijstelling (zie ook de toelichting bij artikel 22.01) 1999 als gevolg van de cao 1999 2000 (f 2,3 miljoen);
- de doorwerking van prijsmaatregelen 1999 (f 0,9 miljoen).

Voor een nadere toelichting op deze mutaties wordt ook verwezen naar de algemene toelichting bij beleidsterrein 26.

1.2 De interne overboeking van f 3,1 miljoen vanuit artikel 22.04 betreft de toevoeging van de budgetten op het gebied van uitkeringen na ontslag aan de subsidies van de katholieke instellingen voor wetenschappelijk theologisch onderwijs.

Artikel 22.04 Rechtspositionele uitkeringen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	6 562	6 162
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	6 562	6 162
Nieuwe mutaties	- 10 374	- 5 393
Stand 1e suppletore begroting 2000	- 3 812	769
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	- 1 730	349

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 10 374	- 5 393
1. Overboekingen (intern)	- 10 374	- 5 393
Totaal	- 10 374	- 5 393

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Deze mutatie bestaat uit twee interne overboekingen binnen beleidssterrein 22:

- f 2,3 miljoen naar artikel 22.01 voor de vergoeding in de rijksbijdrage aan de academische ziekenhuizen van de apparaatskosten die USZO met ingang van 2000 rechtstreeks bij die instellingen in rekening brengt;
- f 3,1 miljoen naar artikel 22.03 voor de toevoeging van de budgetten op het gebied van uitkeringen na ontslag aan de subsidies van de katholieke instellingen voor wetenschappelijk theologisch onderwijs.

Het verschil tussen de uitgaven en verplichtingen is ontstaan omdat ook het 2001-effect van vorengenoemde mutaties in 2000 is gemuteerd.

Artikel 22.06 Overige uitgaven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	7 325	28 414
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	7 325	28 414
Nieuwe mutaties	128	4 197
Stand 1e suppletore begroting 2000	7 453	32 611
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	3 382	14 798

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	5 128	4 197
1. Bijstelling uit aanvullende posten	- 222	- 106
2. Overboekingen (intern)	5 350	4 303
2. Beleidsmatige mutaties	- 5 000	
1. SURF educatiefonds	- 5 000	
Totaal	128	4 197

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit aanvullende posten bestaat uit de doorwerking (en toedeling binnen beleidsterrein 22) van maatregelen als gevolg van de cao 1999–2000, de prijscompensatie 1999 en stimulering informatie- en communicatietechnologie (ict) bij de universitaire lerarenopleidingen (zie ook de toelichting bij de artikelen 22.01, 22.02 en 22.03).

Voor een nadere toelichting op deze mutaties wordt eveneens verwezen naar de algemene toelichting bij beleidsterrein 26.

1.2 De interne overboekingen van f 4,3 miljoen bestaan uit:

- f 5,0 miljoen van artikel 22.01 voor het SURF-educatiefonds;
- f 0,9 miljoen van artikel 22.01 voor de kosten voor de begeleiding van studenten aan universitaire lerarenopleidingen.

Deze twee genoemde posten worden met gebruikmaking van aparte subsidieregelingen ten laste van dit artikel aan de diverse instellingen betaald.

- f 47 000,- naar artikel 22.02 in verband met de indexering 1999 (doorwerking) van de huisvestingslasten van het IHE (zie ook de toelichting bij dat artikel).

- f 1,0 miljoen naar beleidsterrein 17 (ministerie algemeen) voor de dekking van de lerarencampagne;
- f 0,3 miljoen naar beleidsterrein 21 (hoger beroepsonderwijs) voor diverse gezamenlijke projecten met dat beleidsterrein;
- f 0,3 miljoen naar beleidsterrein 17 (ministerie algemeen) voor de te betalen personele kosten van de werknemers van het College van Beroep voor het hoger onderwijs in 2000.

2.1 De verplichting van het kaseffect 2000 van het SURF-educatiefonds van f 5,0 miljoen is alsnog in 1999 vastgelegd.

Artikel 23.01 Instellingen voor onderzoek en wetenschapsbeleid

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	1 319 824	1 281 865
Nota van wijziging	10 000	10 000
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	1 329 824	1 291 865
Nieuwe mutaties	178 449	7 131
Stand 1e suppletore begroting 2000	1 508 273	1 298 996
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	684 424	589 459

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	5 314	5 131
1. Bijstelling uit aanvullende posten	- 151	- 350
2. Desalderingen	5 666	5 682
3. Overboekingen (intern)	- 201	- 201
2. Autonome mutaties	5 000	2 000
1. Materiele kenmerken	5 000	2 000
3. Beleidsmatige mutaties	168 135	
1. Intertemporele compensatie	168 135	
Totaal	178 449	7 131

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Bijstelling in het kader van de loon- en prijsbijstelling 1999. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar artikel 26.06.

1.2 Desaldering in het kader van de prijsbijstelling van de doelsubsidie van het ministerie van Defensie en het ministerie van Economische Zaken ten behoeve van TNO en de prijsbijstelling van de subsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken aan het Europese Instituut voor Bestuurskunde.

1.3 Een overboeking van f 0,2 miljoen naar beleidsterrein 17 van de apparaatskosten van de Commissie Overleg Sectorraden.

2.1 Een verhoging in het kader van de stelselwijziging rijkshuisvesting.

3.1 Deze mutatie betreft een overboeking van 1999 naar 2000 van verplichtingenruimte als gevolg van het nog niet vastleggen in 1999 van de verplichtingen van de internationale onderzoekinstellingen, de extra impuls voor het vernieuwingsfonds en de stelselwijziging rijkshuisvesting.

Artikel 23.04 Coördinatie wetenschapsbeleid

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	70 181	73 273
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	70 181	73 273
Nieuwe mutaties	7 238	7 238
Stand 1e suppletore begroting 2000	77 419	80 511
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	35 131	36 534

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	7 238	7 238
1. Bijstelling uit aanvullende posten	550	550
2. Desalderingen	6 783	6 783
3. Overboekingen (intern)	- 95	- 95
Totaal	7 238	7 238

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Bijstelling in het kader van de loon- en prijsbijstelling 1999. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar artikel 26.06.

1.2 Desaldering als gevolg van verschoven uitgaven van 1999 naar 2000 uit het Fonds Economische Structuurversterking.

1.3 Overboeking naar beleidsterrein 17 van apparaatskosten in het kader van de bilaterale samenwerking met China.

Artikel 23.01 Ontvangsten onderzoek en wetenschapsbeleid

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting 2000	203 972
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	203 972
Nieuwe mutaties	12 465
Stand 1e suppletore begroting 2000	216 437
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	98 215

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Ontvangsten
1. Technische mutaties	12 465
1. Desalderingen	12 465
Totaal	12 465

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Deze mutatie bestaat uit:

- een desaldering van f 5,7 miljoen in het kader van de prijsbijstelling van de doelsubsidie van het ministerie van Defensie en het ministerie van Economische Zaken ten behoeve van TNO en de prijsbijstelling van de subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken aan het Europees Instituut voor Bestuurskunde;
- een desaldering van f 6,8 miljoen als gevolg van verschoven uitgaven van 1999 naar 2000 uit het Fonds Economische Structuurversterking.

Artikel 25.01 Studiefinanciering

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	4 644 928	4 644 928
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	4 644 928	4 644 928
Nieuwe mutaties	88 800	88 800
Stand 1e suppletore begroting 2000	4 733 728	4 733 728
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	2 148 072	2 148 072

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 16 200	- 16 200
1. Overboekingen (extern)	- 18 000	- 18 000
2. Overboekingen (intern)	1 800	1 800
2. Autonome mutaties	30 000	30 000
1. Leerlingenvolume	30 000	30 000
3. Beleidsmatige mutaties	75 000	75 000
1. WTS-versnelling	75 000	75 000
Totaal	88 800	88 800

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De begrotingsstand wordt met f 18 miljoen verlaagd vanwege een overboeking naar het Gemeentefonds voor de bijzondere bijstand, zoals in de beleidsnota «Meer voor meer; uitbreiding tegemoetkoming studiekosten: tweede fase» is aangekondigd. Gemeenten zijn hiermee in staat een tegemoetkoming voor boeken en leermiddelen te verstrekken aan ouders uit de groep met lagere inkomens.

1.2 Met de overgang van leerlingen van het svo-lom/mlk naar het voortgezet onderwijs neemt het beroep op de Wet tegemoetkoming studiekosten toe. Dit wordt gedekt uit een overboeking van beleidsterrein 19 naar beleidsterrein 25 ter grootte van f 1,8 miljoen.

2.1 Deze mutatie betreft een verhoging van het budget met f 30 miljoen als gevolg van hogere studentenaantallen.

3.1 Voortvloeiend uit de algemene politieke beschouwingen wordt een verhoging van f 75 miljoen voorgesteld voor een intensivering van het normbedrag van de Wet tegemoetkoming studiekosten (WTS). Het gaat hierbij om de tegemoetkoming in de overige studiekosten voor rechthebbers in het voortgezet onderwijs.

Artikel 26.03 CASO, vakbondsfaciliteiten en voorzieningen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	309 900	309 900
Nota van wijziging	20 000	20 000
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	329 900	329 900
Nieuwe mutaties	48 811	96 711
Stand 1e suppletore begroting 2000	378 711	426 611
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	171 852	193 588

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 3 289	- 3 289
1. Bijstelling uit aanvullende posten	2 153	2 153
2. Overboekingen (extern)	- 400	- 400
3. Overboekingen (intern)	- 5 042	- 5 042
2. Beleidsmatige mutaties	52 100	100 000
1. ICT	100 000	100 000
2. Kennisnet	- 47 900	
Totaal	48 811	96 711

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De mutatie aanvullende post betreft een verhoging van het CASO-budget met f 153 000,- voor het «euro geschikt» maken van het systeem, en een uitdeling uit de loonbijstelling naar de directie Arbeidsvoorwaardenbeleid (AB) van f 2,0 miljoen voor onder andere het implementatietraject competentiebeloning /IPVL (Project impuls integraal personeelsbeleid en verbetering loopbaanperspectief).

1.2 De externe overboeking betreft een bedrag van f 0,4 miljoen dat is overgeboekt naar het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij voor informatie- en communicatietechnologie (ict) in het onderwijs.

1.3 Deze mutatie van - f 5,0 miljoen bestaat uit de volgende overboekingen:

- f 3,9 miljoen van ict naar artikel 17.10 (bestuursdepartement) voor een aanvulling op de apparaatskosten van de directie ICT;
- een overboeking van f 1,2 miljoen van ict naar artikel 17.11 (inspecties) voor een samenwerkingsverband voor de monitoring, evaluatie en beoordeling van ict-toepassingen in het onderwijs;
- een overboeking van f 0,9 miljoen naar de directie AB voor de projectgroep Meer allochtoon onderwijspersoneel (f 0,5 miljoen van beleidsterrein 18 (po) en f 0,4 miljoen van beleidsterrein 19 (vo));
- een overboeking van f 0,1 miljoen van beleidsterrein 19 (vo) naar AB voor het waddenproject;
- een overboeking van f 1,0 miljoen van de directie AB naar beleidsterrein 17 (ministerie algemeen) voor de lerarencampagne.

2.1 Bij Voorjaarsnota is f 100 miljoen ter beschikking gekomen (versneling regeerakkoord) voor informatie- en communicatietechnologie in het onderwijs.

2.2 De verplichtingenmutatie van -f 47,9 miljoen wordt veroorzaakt doordat de verplichting voor kennisnet volledig in 1999 is aangegaan. Eerder werd verwacht dat dit gedeeltelijk in 2000 en later zou gebeuren. De stand van de verplichtingen is dus verlaagd.

Artikel 26.05 Internationale betrekkingen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	17 221	20 203
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	17 221	20 203
Nieuwe mutaties	- 1 523	- 100
Stand 1e suppletore begroting 2000	15 698	20 103
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	7 123	9 122

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 100	- 100
1. Overboekingen (intern)	- 100	- 100
2. Autonome mutaties	- 1 423	
1. Diversen	- 1 423	
Totaal	- 1 523	- 100

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Deze mutatie betreft een structurele overboeking van f 0,1 miljoen naar artikel 17.10 (bestuursdepartement), voor de apparaatskosten van het bureau CROSS (Coördinatie Rusland Onderwijs Samenwerking).

2.1 Deze mutatie in de verplichtingsfeer betreft een correctie op de stand van de meerjarige verplichtingen door verplichtingen die in het jaar 1999 voor het jaar 2000 zijn aangegaan.

Artikel 26.06 Loonbijstelling

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	92 129	92 129
Nota van wijziging	40 000	40 000
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	132 129	132 129
Nieuwe mutaties	924 270	924 270
Stand 1e suppletore begroting 2000	1 056 399	1 056 399
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	479 373	479 373

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	704 270	704 270
1. Bijstelling uit aanvullende posten	704 870	704 870
2. Overboekingen (extern)	- 600	- 600
2. Beleidsmatige mutaties	220 000	220 000
1. Investeren in leraren	220 000	220 000
Totaal	924 270	924 270

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 In de onderstaande tabellen wordt de bijstelling aangegeven van dit artikel uit de aanvullende post en de uitdeling van de loonbijstelling naar de verschillende beleidsterreinen.

Ontvangen loonbijstelling (bedrag x f 1 miljoen)

	2000
Loonruimte 2000	894,5

De volgende bijstellingen uit de aanvullende post zijn in 2000 uitgedeeld respectievelijk verrekend:

- Afschaffen van de periodiekstop: uitdeling naar de beleidsterreinen van f 129,3 miljoen in 2000 oplopend tot f 149,1 miljoen in 2004;
- Lerarenbeleid op achterstandscholen (Melkert-middelen) structureel f 29,4 miljoen uitgedeeld;
- Competentiebepaling: uitdeling van f 29,9 miljoen in 2000;
- Kinderopvang: f 9,9 miljoen verdeeld in de jaren 2000 en 2001;
- Franchise op/np (ouderdomspensioenen/nabestaandenpensioenen) verrekend met de verschillende beleidsterreinen: f 8,9 miljoen in 2000 oplopend tot f 9,4 miljoen in 2004.

De verdeling van de bovenstaande bijstellingen over de verschillende beleidsterreinen is als volgt:

Onderverdeling uitdeling naar beleidsterrein (bedrag x f 1 miljoen)

Beleidssterrein	2000
Primair onderwijs	- 94,7
Voortgezet onderwijs	- 55,2
Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	- 35,3
Hoger beroepsonderwijs	- 0,9
Wetenschappelijk onderwijs	- 1,3
Onderzoek en wetenschapsbeleid	- 0,2
Overige programma uitgaven (AB)	- 2,0
Totaal uitdeling	- 189,6

1.2 Dit bedrag betreft een structurele overboeking van f 0,6 miljoen naar het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij voor het lerarenbeleid op de achterstandscholen.

2.1 Deze mutatie betreft een investering van f 220 miljoen in het lerarenbeleid en arbeidsmarktknelpunten in het hoger onderwijs.

Artikel 26.07 Prijsbijstelling

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	0	0
Amendementen	- 5 000	- 5 000
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	- 5 000	- 5 000
Nieuwe mutaties	201 918	201 918
Stand 1e suppletore begroting 2000	196 918	196 918
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	89 357	89 357

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	201 918	201 918
1. Bijstelling uit aanvullende posten	201 918	201 918
Totaal	201 918	201 918

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Deze mutatie betreft de ontvangen prijsbijstelling. Deze wordt nog verdeeld over de beleidsterreinen.

Artikel 26.08 Centraal beheerde middelen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	- 347	- 347
Nota van wijziging	10 000	10 000
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	9 653	9 653
Nieuwe mutaties	576 801	576 801
Stand 1e suppletore begroting 2000	586 454	586 454
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	266 121	266 121

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 8 900	- 8 900
1. Bijstelling uit aanvullende posten	- 7 900	- 7 900
2. Overboekingen (intern)	- 1 000	- 1 000
2. Beleidsmatige mutaties	585 701	585 701
1. Intensivering cultuur	10 000	10 000
2. Intertemporele compensatie	65 974	65 974
3. Onderwijs - arbeidsmarkt	400 000	400 000
4. Onderwijskansen	50 000	50 000
5. VBTB	9 727	9 727
6. Zorgbudget	50 000	50 000
Totaal	576 801	576 801

1.1 Deze mutatie betreft de uitdeling van de middelen voor het lio-experiment (leraren in opleiding) van f 7,9 miljoen in 2000. De verdeling over de beleidsterreinen is als volgt: primair onderwijs f 5,5 miljoen en beroepsonderwijs en volwasseneneducatie f 2,4 miljoen.

1.2 De mutatie betreft een overboeking van f 1 miljoen naar beleidsterrein 17 (ministerie algemeen) voor de viering van het millennium in 2000.

2.1 Deze mutatie betreft een investering van f 10 miljoen in het cultuurbeleid. Deze generale bijstelling staat voorlopig nog op dit artikel maar zal later worden uitgedeeld naar beleidsterrein 27.

2.2 Deze mutatie betreft de nog toe te wijzen eindejaarsmarge van f 66 miljoen. Dit bedrag is het saldo van enerzijds een bedrag van f 259,0 miljoen eindejaarsmarge 1999 dat aan de begroting is toegevoegd en anderzijds de toewijzingen van f 100 miljoen aan beleidsterrein 27 ten behoeve van het Rijksmuseum en bedragen van f 28 miljoen respectievelijk f 65 miljoen aan beleidsterrein 20 ten behoeve van inburgering respectievelijk kennisnet.

2.3 Deze mutatie betreft een investering van f 400 miljoen om de knelpunten onderwijs/arbeidsmarkt op te lossen. De f 400 miljoen bestaat uit:

- een impuls van f 100 miljoen voor beroepsopleidingen, in het bijzonder voor het rendement en de flexibilisering van deze opleidingen aan regionale opleidingscentra, in het hoger beroepsonderwijs en in het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs;
- f 200 miljoen voor leermiddelen en inventaris in het primair en voortgezet onderwijs en in het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie;
- f 50 miljoen voor het inrichten van een revolving fund voor scholing van onderwijspersoneel, projecten voor vernieuwing van inventaris/leermiddelen en voor onderwijsvernieuwingsprojecten;
- f 50 miljoen voor investering in leraren.

2.4 Deze mutatie betreft een investering van f 50 miljoen in onderwijskansen/ vroegschoolse opvang.

2.5 In het kader van VBTB (van beleidsbegroting tot beleidsverantwoording) wordt er f 9,7 miljoen gereserveerd.

2.6 Deze mutatie betreft een investering van f 50 miljoen in de zorg voor het onderwijs: de uitwerking van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs-zorgbudget, het terugdringen van de wachtlijsten in het speciaal onderwijs en de invoering van leerlinggebonden financiering («rugzakje»).

26.10 Asielzoekers

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	76 000	76 000
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	76 000	76 000
Nieuwe mutaties	- 46 300	- 46 300
Stand 1e suppletore begroting 2000	29 700	29 700
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	13 477	13 477

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 46 300	- 46 300
1. Bijstelling uit aanvullende posten	- 46 300	- 46 300
Totaal	- 46 300	- 46 300

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Deze mutatie is het saldo van de ontvangsten (onder andere vanwege de nieuwe vreemdelingenwet) uit de aanvullende post (f 29,7 miljoen) en de uitdeling naar de beleidsterreinen (f 76 miljoen).

De verdeling van de middelen voor asielzoekers over de beleidsterreinen is opgenomen in de onderstaande tabel:

Onderverdeling uitdeling naar beleidsterreinen (bedrag x f 1 miljoen)

Beleidssterrein	2000	2001	2002	2003	2004
Primair onderwijs	42,0	49,7	47,5	38,6	38,6
Voortgezet onderwijs	29,6	35,1	33,5	27,3	27,3
Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	4,4	5,2	5,0	4,1	4,1
Totaal	76,0	90,0	86,0	70,0	70,0

Artikel 27.01 Kunsten

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	63 155	524 636
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	63 155	524 636
Nieuwe mutaties	1 522	14 522
Stand 1e suppletore begroting 2000	64 677	539 158
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	29 349	244 659

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	14 522	14 522
1. Bijstelling uit aanvullende posten	81	81
2. Overboekingen (intern)	14 441	14 441
2. Beleidsmatige mutaties	- 13 000	
1. Aanpassing verplichtingraming	- 13 000	
Totaal	1 522	14 522

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Deze mutatie heeft betrekking op de doorwerking van de loonbijstelling 1998 in verband met de kosten van de kinderopvang voor de Rijksakademie voor beeldende kunsten.

1.2 Deze mutatie bestaat uit de volgende interne overboekingen:

- een correctie van f 2,9 miljoen op de in de 2e suppletore begroting 1999 ten onrechte op dit artikel verantwoorde boeking voor de stelselwijziging rijkshuisvesting, alsmede een (administratieve) overboeking van f 8,1 miljoen van artikel 17.12 (cultuurinstellingen) voor de uitgaven van de Rijksakademie voor beeldende kunst na verzelfstandiging per 1 november 1999;
- een overboeking van f 3,4 miljoen van beleidsterrein 19 (voortgezet onderwijs) als bijdrage aan het Voucherproject cultuur en school

2.1 In het kader van de Cultuurnota 1997–2000 zijn in 1999 meerjarige verplichtingen (f 34 miljoen) aangegaan met kaseffecten in de jaren 2000, 2001 en 2002. Dit leidt tot een verlaging van de verplichtingenstand in 2000 met f 13 miljoen (2001 f 11 miljoen en 2002 f 10 miljoen). Deze verlaging heeft geen gevolgen voor de kasuitgaven 2000.

Artikel 27.02 Bibliotheken, letteren en Nederlandse Taalunie**Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)**

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	86 645	92 193
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	86 645	92 193
Nieuwe mutaties	3 127	- 163
Stand 1e suppletore begroting 2000	89 772	92 030
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	40 737	41 761

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 163	- 163
1. Bijstelling uit aanvullende posten	- 55	- 55
2. Overboekingen (intern)	- 108	- 108
2. Beleidsmatige mutaties	3 290	
1. Aanpassing verplichtingraming	4 057	
2. Intertemporele compensatie	- 767	
Totaal	3 127	- 163

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Dit betreft een overboeking naar artikel 27.04 voor de ontvangen loonbijstelling voor een media-instelling.

1.2 Dit betreft een overboeking naar artikel 27.03 voor het ten onrechte op dit artikel ontvangen budget voor huisvesting als gevolg van de stelselwijziging rijkshuisvesting.

2.1 Deze mutatie is het gevolg van enkele mutaties in voorafgaande jaren, waarbij verplichtingenruimte is overgeboekt voor de loonbijstelling van structureel gesubsidieerde instellingen. Dit leidde in deze jaren tot een onderuitputting op de verplichtingen.

2.2 In 1999 is verplichtingenruimte van 2000 overgeboekt naar 1999 ten behoeve van de loonbijstelling 1999.

Artikel 27.03 Cultuurbeheer

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	227 934	434 500
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	227 934	434 500
Nieuwe mutaties	120 505	120 505
Stand 1e suppletore begroting 2000	348 439	555 005
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	158 115	251 850

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	- 19 495	- 19 495
1. Bijstelling uit aanvullende posten	14	14
2. Overboekingen (extern)	266	266
3. Overboekingen (intern)	- 19 775	- 19 775
2. Beleidsmatige mutaties	140 000	140 000
1. Intertemporele compensatie	100 000	100 000
2. Monumentenzorg	40 000	40 000
Totaal	120 505	120 505

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 De bijstelling uit de aanvullende posten van in totaal f 14 000,- bestaat uit een bijdrage voor de euro van f 23 000,- en een verlaging met f 9 000,- als gevolg van een herverdeling prijsbijstelling 1998 van de Inspectie Cultuurbezit.

1.2 Deze mutatie betreft een externe overboeking van f 266 000,- van het ministerie van Financiën voor de huurverhogingen van het Museum Boerhaave en het Nederlands Openlucht Museum.

1.3 Het negatieve bedrag van f 19,8 miljoen als gevolg van interne overboekingen bestaat in hoofdlijnen uit de volgende boekingen:

- een overboeking van f 1,4 miljoen naar artikel 17.10 (bestuursdepartement) als correctie op de geboekte bedragen in het kader van de stelselwijziging rijkshuisvesting;
- een overboeking van f 0,6 miljoen naar artikel 17.11 (inspecties) voor

het proefonderzoek naar de herkomst van gerecupereerde Nederlandse kunst;

- een overboeking van in totaal f 8,7 miljoen naar artikel 17.12 (cultuurinstellingen) voor ontstane knelpunten apparaatskosten bij de cultuurinstellingen (f 5,4 miljoen), een bijdrage van f 1,7 miljoen voor het werkplan monumentenzorg «Op de bres» en tenslotte f 1,6 miljoen voor het steunpuntennetwerk monumentenzorg;
- een overboeking van in totaal f 9,1 miljoen naar artikel 17.14 (agentschappen) voor de versterking van het archiefbestel (f 4,9 miljoen), digitalisering archieven (f 3,6 miljoen) en een bedrag van f 0,6 miljoen voor de Archiefinspectie;
- een bijdrage als correctie op de stelselwijziging rijkshuisvesting ad f 108 000,- afkomstig van artikel 27.02 (Bibliotheken, letteren en Nederlandse Taalunie) als bijdrage voor de huisvesting van het Nederlands Letterkundig Museum;

2.1 De mutatie betreft een investering van f 100 miljoen in de huisvesting van het Rijksmuseum.

2.2 De mutatie van f 40 miljoen betreft een verhoging van het artikel in het kader van de kanjerproblematiek in de monumentenzorg.

Artikel 27.04 Media

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2000	1 651 647	1 651 647
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	1 651 647	1 651 647
Nieuwe mutaties	55	55
Stand 1e suppletore begroting 2000	1 651 702	1 651 702
Stand 1e suppletore begroting 2000 in EUR1000	749 510	749 510

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Verplichtingen	Uitgaven
1. Technische mutaties	55	55
1. Bijstelling uit aanvullende posten	55	55
Totaal	55	55

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Dit betreft een overboeking van het uitgavenartikel 27.04 voor uit te betalen loonbijstelling aan een media-instelling.

Artikel 27.02 Ontvangsten media

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerpbegroting (x 1000)

	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting 2000	397 000
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2000	397 000
Nieuwe mutaties	155 000
Stand 1e suppletore begroting 2000	552 000
Stand 1e suppletore begroting 1000 in EUR1000	250 487

Specificatie nieuwe mutaties (x 1000)

	Ontvangsten
1. Beleidsmatige mutaties	155 000
1. Intertemporele compensatie	155 000
Totaal	155 000

Toelichting op de nieuwe mutaties

1.1 Deze mutatie heeft betrekking op de verwachte opbrengst van de verkoop van het Nederlands Omroepproductie Bedrijf (NOB), welke eerder was geraamd voor 1999.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
L. M. L. H. A. Hermans